

22.-24. oktober: 19th Geodesia Congress, Utrecht, Nizozemska

4.-9. november: International Data Processing, Multimedia and Communications Show, Madrid, Španija

*dr. Božena Lipej
Geodetska uprava Republike Slovenije, Ljubljana*

Prispelo za objavo: 1997-07-06

30. Geodetski dan – mar res?

Moto:

Če me že proglašate za
70-letnika, bom pač začel
objavljati spomine

Po številu izvedenih srečanj bo res trideseti, uradno pa eden manjka; prvega namreč ni bilo. Bilo je davnega leta 1968 in Zveza geodetov Slovenije je na pobudo Geodetske uprave Republike Slovenije (takrat še Geodetske uprave SRS) priredila posvetovanje na temo Nadaljnji razvoj geodetske dejavnosti v SR Sloveniji.

To je bil prvi javni nastop nove generacije geodetov, diplomantov po drugi svetovni vojni, in hkrati prvi javni protest proti takratnim brezperspektivnim razmeram, ne zgolj za napredek stroke, ampak tudi za zaposlitev in preživetje. Ne gre prezreti, da se je to dogajalo v obdobju, ko praktično brezposelnosti ni bilo, še posebej ne v izrazito tehnični vedi in med visokošolci. Plačevali smo pač davek na takratno ozko usmerjenost Zvezne geodetske uprave iz Beograda, ki jo je vodila generacija med obema vojnama, ki je ves organizacijski, kadrovski in finančni potencial usmerjala v izdelavo zemljiškokatastrskih načrtov, predvsem jugovzhodnega dela še rajnke kraljevine. Po drugi svetovni vojni so se razmere bistveno spremenile, lastništvo zemljišč ni bila družbena prednost, davki na zemljišče so bili zgolj simbolični, živeli smo v obdobju nacionalizacij, socialističnega združništva na podeželju, za naselja je veljala le pravica do uporabe zemljišča.

V federaciji in po republikah so smiselno veljali še vedno stari predvojni predpisi s področja zemljiškega katastra, kartografija je bila v izključni pristojnosti vojske. Takratni vrh slovenske geodezije je sicer sodoživljal spremembe, jih tudi razumel, vendar zaradi visoke stopnje centralizacije iz svoje kože ni mogel.

In zgodilo se je:

Kot kolegi in prijatelji smo se začeli povezovati, zavzeli smo najprej položaje v Zvezi geodetov Slovenije, težje pa se je bilo "prebiti na oblast". Opozicije ni bilo, sindikat je v tistih časih skrbel za ozimnico (beri: krompir). In znova se je potrdilo, da je predvsem pomembna odločitev, potem pa steče. Takratni direktor Geodetskega zavoda Slovenije (Goedetski zavod SRS), po stroki gradbenik, je odšel v gradbeništvo. Zavedal se je, da je treba ponuditi možnost mlajši generaciji geodetov, in takratni Vladi Republike Slovenije (Izvršni svet SRS) tudi predlagal konkretne personalne rešitve. Tako smo dobili možnost, da smo se lahko med sabo družili kot

samoupravljalci, a brez sredstev, ki sta jih takratna proračuna države in republike namenjala geodeziji, le v majhnem obsegu, pač glede na razkorak z zakonskimi okviri za programiranje in financiranje geodetskih del ter dejanskimi potrebami.

In sklenili smo: potrebujemo oblast. Znova se je potrdilo, da se vztrajnost nagraduje. V pokoj je odhajal direktor Republiške geodetske uprave, morda se je dostojno in objektivno do nove generacije preprosto predčasno umaknil, in prispeli smo na vrh. (To je bil kratek filmski zapis obdobja 1963-1966.)

Imeli smo znanje, pogum, energijo in predstavo o vlogi geodezije v takratnih družbenih razmerah. Zavedali smo se tudi anonimnosti stroke, zato smo se odločili, da uprizorimo show. In pomislite: majhni po številu, anonimni, brez priključkov v politiko, kvečjemu kakšen športni funkcionar, smo pred 30-imi leti uspeli pridobiti kot udeležence na posvetu:

- člane takratne vlade na čelu s podpredsednikom in ministri (predsedniki republiških komitejev) za urbanizem, za kmetijstvo in gozdarstvo, za pravosodje, za gradbeništvo
- in tudi vodilne predstavnike takratne Gospodarske zbornice Slovenije.

Še pred tem pa smo si zagotovili razumevanje vodilnih funkcionarjev skupščine (SRS), predsednika republiškega zbora in predsednika matičnega odbora za urbanizem, komunalno in gradbene zadeve. Prisluhnilo so našim predlogom za premik iz fiskusa v prostor, podprli so nas in steklo je. Druge stroke, sorodne, so nas začele spoštovati, oblast upoštevati, sami pa smo postali samozavestni.

In odgovor: „Mar res 30-i?“ Tukaj bom osebno: podpredsednik vlade, Vinko Hafner, me je zaprosil, da bi se pri njem v kabinetu zglasil uro pred napovedanim začetkom posveta. Zaradi drugih njegovih obveznosti je zmanjkalo časa za njegovo osebno pripravo. Preostal je le čas, ki sva ga porabila na poti med stavbo vlade in klubom poslancev na Prešernovi ulici. Še danes – klobuk dol, iz „peš vira“ je razvil uvodni nagovor in brez političnih primesi s svojo preprostostjo podprl naša prizadevanja. Takšen je pač bil podpredsednik Hafner, tisti, ki je leta 1989 na zadnjem kongresu jugoslovanskih komunistov zažugal Miloševiću.

In končno, odgovor na vprašanje! Hafner je zaključil takole: „Tako ste mladi in prodorni, zakaj se ne bi srečali tudi prihodnje leto?“ In rodili so se geodetski dnevi. Moja, naša finta pa je bila v tem, da smo naslednje srečanje (v letu 1969) enostavno poimenovali Drugi geodetski dan, številke 1 pa ne bomo našli v arhivih, bil je zgolj posvet na določeno temo.

Z opravičilom novi prodorni generaciji in organizatorjem 30. jubilejnega dne in brez zamere.

Fotodokumentacija: M. Naprudnik
Slavnostni govornik: podpredsednik IS SRS Vinko Hafner; delovno predsedstvo: drugi z leve: Ivan Golorej, predsednik Zveze geodetov Slovenije

Fotodokumentacija: M. Naprudnik
Prva vrsta (z leve proti desni): Milan Naprudnik, direktor Republiške geodetske uprave, Franc Razdevšek, minister za kmetijstvo in gozdarstvo, Vinko Hafner, podpredsednik Izvršnega sveta SRS, Vasilije Blagojevič, direktor Zvezne geodetske uprave

Fotodokumentacija: M. Naprudnik

Govor Milana Naprudnika, direktorja Republiške geodetske uprave

*dr. Milan Naprudnik
Ljubljana*

Prispelo za objavo: 1997-06-23

Mednarodna kartografska konferenca v Stockholmu

V dneh od 23.-27. junija 1997 je bila v Stockholmu na Švedskem 18. mednarodna kartografska konferenca mednarodnega kartografskega združenja (International Cartographic Association – ICA) pod novitim naslovom: Karte in kartografija v informacijski družbi.

Najbolj celovito se je Slovenija predstavila na mednarodni kartografski razstavi, kjer je sodelovalo 40 držav. V pripravljalnem obdobju, od decembra 1996 do maja 1997, je Nacionalni komite ICE v okviru Zveze geodetov Slovenije, ki mu predseduje avtorica članka, pripravil izbor kartografskega gradiva za razstavo. S kartografskimi deli iz obdobja zadnjih dveh let je sodelovalo sedem slovenskih institucij: